

PROGRAMA ȘCOLARĂ

Călătorie în jurul lumii

Curriculum la decizia școlii pentru clasa a XI-a

Structura curriculum-ului include următoarele componente:

- Nota de prezentare
- Competențe generale
- Valori și atitudini
- Competențe specifice și unități de conținut
- Sugestii metodologice
- Bibliografie selectivă

1. NOTĂ DE PREZENTARE

1.1 ARGUMENT

1.1.1. Argumentul științific

Integrarea României în structurile Uniunii Europene a generat o creștere a mobilității persoanelor, tineri și adulți, cu toții nutrivând dorința de cunoaștere a unei lumi pe care, vreme de aproape 50 de ani, în perioada regimului comunist, românii au descoperit-o adesea prin ochii fascinantului Jules Verne. De la an la an, tot mai mulți români călătoresc în străinătate, motivele fiind dintre cele mai diverse: studii, afaceri, muncă, cercetare științifică sau petrecerea timpului liber.

Implementarea acestui opțional seamănă cu îmbarcarea pentru o călătorie fascinantă în 194 de țări ale lumii, în urma căreia produsul final va îmbrăca forma unei lucrări de referință pentru orice bibliotecă, un documentar, un atlas geografic dar, mai ales, un extraordinar ghid turistic virtual, indispensabil tuturor celor pasionați de călătorii. Aici vom întâlni o descriere actualizată a lumii de astăzi, informații esențiale despre fiecare țară de pe mapamond: populație și locuitori, aspectele culturale definitorii, istoria statului, obiceiurile și tradițiile locuitorilor, politică, economie sau stil de viață. Personalități reprezentative din diferite domenii sau personaje literare vor ghida pașii elevului în timpul explorărilor științifice. Nu au fost uitate aspecte relevante privind transportul și comunicațiile sau informațiile turistice, inclusiv cele privind formalitățile vamale, posibilitățile de cazare și de transport sau telefoanele utile, precum și reglementările introduse pentru cetățenii care călătoresc pe calea aerului, pe apă, sau pe calea ferată.

1.1.2. Argumentul didactic

Conținuturile proiectelor au în vedere activități autentice, utile, implicând întrebări de interes pentru elevi, fapt ce crește motivația implicării lor în activitatea școlară. Totodată, competiția economică și industrială a mileniului III, accelerarea schimbărilor, precum și

dezvoltarea societății informaționale reclamă o construire a cunoașterii pe surse integrate, pertinente, centrată pe aspectele relevante ale vieții cotidiene. Antrenarea elevului într-un asemenea proiect este șansa de a explora lumea secolului XXI printr-un demers coerent, transcurricular, din interiorul școlii. Astfel, promovăm consolidarea tehnicilor de predare-învățare centrate pe elev, atât în mediul clasic cât și în cel virtual, fiind axat pe formarea de competențe, deprinderi și atitudini cu un potențial ridicat de transfer.

Curriculum-ul școlar pentru disciplina opțională Călătorie în jurul lumii a fost propus ca ofertă de curriculum la decizia școlii pentru clasa a XI a C, ca urmare a implementării “Proiectului Educațional Optimizat în viziunea Competențelor Societății Cunoașterii”, în anul școlar 2010-2011, având ca punct de plecare romanul “Ocolul Pământului în 80 de zile” al celebrului scriitor Jules Verne.

Elementele de noutate ale programei sunt abordarea inter și transdisciplinară, reflectată la nivelul finalităților urmărite (competențe transversale, valori și atitudini) și a conținuturilor abordate, integrarea domeniilor de cunoaștere, generarea conținuturilor, învățarea bazată pe proiect, utilizarea noilor tehnologii, noile roluri ale profesorului, relația dintre educația școlară și parcursul educațional ulterior al elevilor. Aceste elemente asigură în același timp și coerență internă a demersului și a produselor activității la clasă.

Un alt element de noutate îl reprezintă capacitatea acestui curriculum de adaptare la interesele de predare-învățare-evaluare ale cadrului didactic. Programa îmbină într-un mod interactiv și atractiv ariile *Limbă și comunicare, Matematică și Științe, Om și societate*.

O serie de principii au fundamentat demersul de construcție a programei și constituie în continuare elemente fundamentale pentru o abordare adecvată la clasă:

- Abordarea procesului didactic și a conținuturilor astfel încât să permită și să favorizeze o învățare conceptuală aprofundată și utilă, pe tot parcursul anului școlar.
- Angajarea elevilor prin probleme provocatoare, semnificative, adaptate nivelului lor cognitiv (și zonei proximale de dezvoltare).
- Achiziția și aplicarea cunoștințelor în situații noi și complexe, pentru a favoriza transferul și generarea de noi cunoștințe.
- Centrare pe investigație colaborativă, învățare integrată, identificare și rezolvare de probleme.

Bugetul de timp alocat va fi de o oră pe săptămână, timp de un an școlar.

2. COMPETENȚE GENERALE

1. Identificarea unor date din mediul înconjurător, corelarea și valorificarea acestora în contexte diferite.
2. Rezolvarea de probleme și situații-problemă, utilizând concepte și metode specifice diferitelor domenii ale cunoașterii.
3. Utilizarea raționamentelor specifice gândirii cauzale și explicarea rolului ei ca factor de predicție a schimbărilor.
4. Utilizarea tehnologiei informației și a comunicațiilor în dezvoltarea de proiecte.
5. Interiorizarea și manifestarea în conduită a valorilor specifice unei societăți democratice.
6. Manifestarea spiritului inovator, de inițiativă și antreprenorial.
7. Dezvoltarea personală prin comunicare, cooperare și gestiunea propriei învățări.

3. VALORI ȘI ATITUDINI

Dezvoltarea curiozității și a respectului față de orice formă de viață; respectul pentru diversitatea naturală și umană.

2. Respect pentru adevăr și rigurozitate în procesul de investigare și de cunoaștere, în general.

Autor: prof. MARIA RADOS
Liceul Teoretic de Informatică Grigore Moisil Iași

3. Interes pentru ameliorarea continuă a propriilor performanțe în domeniul cunoașterii.
4. Disponibilitatea pentru învățarea permanentă, utilizând metode și tehnici investigative.
5. Conștientizarea și implicarea în problemele de interes global.
8. Receptivitate și flexibilitate pentru aplicarea cunoștințelor științifice în viața cotidiană
9. Aprecierea critică a raportului dintre beneficii și efecte indezirabile în aplicarea tehnologiilor

Nr.crt.	Competențe specifice	Unitatea de conținut	Activități/Sarcini de lucru/Produse realizate
1.	1.1. Identificarea în limbajul cotidian a unor noțiuni specifice domeniilor abordate	Introducere în tema opționalului (1 oră)	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea temei • Completarea fișei de autodirecționare a învățării • Organizarea activității de proiect: grupuri de lucru, coordonatori, responsabilități
2.	6.2. Evaluarea unor probleme contemporane pe baza cunoștințelor despre trecut, în perspectiva estimării unor soluții pentru viitor, în dezvoltarea unei diversități de proiecte	Călător peste timp: Jules Verne, <i>Ocolul Pământului în 80 de zile</i> (2 ore)	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea romanului de plecare • Itinerarul lui Phileas Fogg cu harta (analiza itinerarului urmat de personajul lui Jules Verne) De la Londra la Suez De la Suez la Bombay De la Bombay la Calcutta De la Calcutta la Hong Kong De la Hong Kong la Yokohama De la Yokohama la San Francisco De la San Francisco la New York De la New York la Londra
3.	3.2. Utilizarea TIC pentru stimularea creativității și inovației 4.1. Folosirea eficientă a comunicării și a limbajului de specialitate în organizarea și în prelucrarea datelor de tip calitativ, structural și contextual 7.1. Realizarea unor conexiuni între cunoștințele dobândite și aplicarea acestora în dezvoltarea personală	Călătoria în 36 de zile (4 ore)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mijloace de transport folosite</i> Grupurile de lucru vor alege, prin tragere la sorți, un mijloc de transport care îi va ajuta să realizeze călătoria și pe care îl vor reprezenta într-un logo al echipajului, pe pagina web a echipei: avionul, automobilul, vaporul, trenul, balonul/dirijabilul. • <i>Călătorii și bagajele lor</i> a. Asumarea unui rol în grupul de lucru: fiecare elev își va asuma un rol în funcție de obiective, călătorie, mijloc de transport: exploratorul, căpitanul, jurnalistul, economistul, traducătorul, etc. În funcție de rolul asumat, echipa va reprezenta, într-un model 2D/3D, o fotografie de grup- în care fiecare

	<p>7.2. Comunicarea asertivă și cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și/sau practice, în cadrul unor grupuri diferite</p> <p>7.3. Valorificarea oportunităților de învățare și aplicarea practică a rezultatelor învățării</p>	<p>membru apare costumat, respectând perioada de timp reflectată de roman (în corelație cu punctul 4.1)</p> <p>b. Fiecare călător își stabilește bagajul minimal (medie de 20 de kg/membrii echipajului) pe care îl va avea în această călătorie, în funcție de rolul asumat, obligațiile care îi revin în călătorie și mijlocul de transport ales.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Bunele maniere într-o călătorie</i> <p>a. În funcție de mijlocul de transport ales, obiective, profilul călătorului, fiecare grup de lucru va realiza un “Cod al bunelor maniere în călătorie”, redactat și în limba engleză, care va conține un set de minim 15 reguli de călătorie, adaptate mijlocului de transport utilizat.</p> <p>b. Fiecare grup de lucru va realiza și un Ghid de conversație, realizat de Traducător, în limba franceză, pentru următoarele tipuri de situații care pot interveni în această călătorie: achiziționarea de obiecte diverse, cumpărarea unor bilete de călătorie, cazarea la un hotel, servirea micului dejun/prânzului/cinei la un restaurant, vizitarea unor obiective, explorarea unor regiuni turistice de interes, etc.</p> • <i>Bugetul unei călătorii în jurul lumii</i> <p>Toate echipele se vor încadra în suma de 100.000 de euro. Grupurile de lucru vor stabili un Buget al cheltuielilor necesare în călătorie: achiziții necesare, prețuri, firme indicate- reprezentate grafic și vor realiza statistici (histograme, diagrame, tabele) referitoare la diferențele de prețuri care apar în funcție de țările prin care va călători grupul de lucru, dar și raportul de schimb Leu-Euro</p>
	7.1. Realizarea unor	<ul style="list-style-type: none"> • Fiecare grup de lucru își

4.	<p>conexiuni între cunoștințele dobândite și aplicarea acestora în dezvoltarea personală</p> <p>7.2. Comunicarea asertivă și cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și/sau practice, în cadrul unor grupuri diferite</p> <p>7.3. Valorificarea oportunităților de învățare și aplicarea practică a rezultatelor învățării</p>	<p>Itinerarii (5 ore)</p>	<p>stabilește propriul Itinerar cu ajutorul hărții (GIS, hartă mută colorată, animații, etc.). În acest caz, grupele vor realiza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reducerea la scară, calculul distanțelor parcurse (relații matematice în scopul determinării distanțelor dintre două puncte ale unei hărți) • Noțiunea de optim: înregistrarea, clasificarea, prezentarea unor date sub formă tabelară, diagrame statistice, grafuri; optimizarea soluțiilor găsite • Transformări ale unităților de măsură (efectuarea unor transformări ale unităților de măsură realizate)
3.	<p>1.1. Identificarea în limbajul cotidian a unor noțiuni specifice domeniilor abordate</p> <p>1.2 Organizarea demersurilor de cunoaștere și de explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală prin folosirea conceptelor specifice</p> <p>6.2. Evaluarea unor probleme contemporane pe baza cunoștințelor despre trecut, în perspectiva estimării unor soluții pentru viitor, în dezvoltarea unei diversități de proiecte</p>	<p>Alături de călători români și străini în lume (4 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fiecare grup de lucru își alege un călător celebru (personaj literar, scriitor, istoric, geograf, om de știință etc.) care a parcurs o distanță minimă pe itinerarul ales de grup și care va fi ghidul călătoriei. Vor realiza un Poster de prezentare a călătorului respectiv (cine este, ce călătorii a realizat, ce a scris/reprezentat, mesajul transmis) <p>Fiecare grup, în funcție de ghidul ales, va redacta un Jurnal de călătorie, a cărui scriere trebuie să respecte: epoca, stilul literar, tipul de jurnal/reprezentare al ghidului, și în care vor relata, pe săptămâni: organizarea călătoriei, responsabilități asumate, dificultăți întâlnite, rezolvarea situațiilor-problemă și 10 obiective turistice (de interes științific, istoric, literar) pe care le recomandă pentru traseul urmat.</p>
5.	<p>4.1. Folosirea eficientă a comunicării și a limbajului de specialitate în organizarea și în prelucrarea datelor de tip calitativ, structural și contextual</p> <p>4.2. Dezvoltarea disponibilității de a folosi</p>	<p>Registrul diplomatic (10 ore)</p>	<p>Grupurile de lucru vor realiza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hartă, în format GIS cu locațiile Ambasadelor/Consulatelor României în țările prin care vor trece grupurile de lucru • Un Pliant informativ: Forma de guvernare și regimul politic al statelor vizitate;

	deprinderi și cunoștințe științifice pentru abordarea unor probleme de natură etică și/sau socială		Ambasadori/Consuli; Date de contact; Drepturile și obligațiile prevăzute de legislația țărilor respective pentru: turiști străini/oameni de afaceri/studenti <ul style="list-style-type: none"> • Poster/Caricatură/Film despre obiceiuri/norme/ reguli nescrise pe care trebuie să le respecti în comunitățile pe care grupurile le vor vizita
6.	2.1. Utilizarea și construirea de modele pentru explicarea unor fenomene și procese naturale sau tehnologice 2.2. Evaluarea calității informațiilor științifice, pe baza surselor și a metodelor care le-au generat 3.1. Realizarea unor transferuri și integrarea cunoștințelor și a metodelor de lucru specifice în scopul aplicării lor în proiecte de natură științifică și/sau tehnologică 3.2. Utilizarea TIC pentru stimularea creativității și inovației	Scurtă monografie antropologică (9 ore)	<ul style="list-style-type: none"> • Fiecare grup de lucru va realiza un Studiu antropologic asupra reliefului, climei, resurselor naturale, florei, faunei unei regiuni pe care o consideră de interes pentru călătoria lor. Produsul acestui studiu: modelare (clasică/interactivă)

4. SUGESTII METODOLOGICE

Prezentul curriculum se adresează profesorilor care doresc să se implice în proiectarea și performarea unui nou tip de curriculum – transdisciplinar și crosscurricular - și a fost astfel conceput încât să răspundă exigențelor impuse de noua concepție asupra finalităților educației, prin deplasarea semnificativă de accent de pe conținuturi pe competențe.

Pentru formarea și consolidarea competențelor specifice pot fi folosite, individual și în grupuri de lucru, activități de învățare așa cum sunt:

- analiza de conținut
- comentariul de informații
- simulare
- jocul de rol
- studiul de caz
- activități de învățare prin cooperare

Modalitățile de evaluare trebuie concepute în strânsă legătură cu specificul cursului opțional propus. În acest sens se impune deplasarea de accent de la metodele tradiționale de evaluare la strategii de evaluare care să ofere elevilor posibilitatea de a demonstra:

- ceea ce știu (ca ansamblu de cunoștințe)
- ceea ce pot să facă (utilizarea cunoștințelor ca instrumente).

În acest context, evaluarea vizează:

- exerciții de argumentare și contraargumentare
- elaborarea unor eseuri
- realizarea unor portofolii pe teme date
- investigarea unor fapte și evenimente
- dezbaterile unor probleme
- observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor
- autoevaluarea
- elaborarea de proiecte pe teme date
- portofoliul

5. BIBLIOGRAFIE

De Bono, E., **Gândirea laterală**. Curtea veche, București, 2006.

Cerkez, M., **Managementul curriculum-ului**. București, SNSPA, 2005.

Goleman, D., *Working with Emotional Intelligence*, New York, Bantam, 1998.

Mihail, T.M., **Impactul competențelor de cercetare ale profesorului asupra reușitei educaționale**. Text-suport și modul de formare continuă a profesorilor ca manageri de proces. București-Brașov, ISE, 2007.

AUTOR,
Profesor MARIA RADOS